

II.9. Laske napakoordinaatistossa annetusta jännitysfunktiosta $\phi(r, \theta) = Cr\theta \sin \theta$ seuraavat jännityskomponenttien σ_r , σ_θ ja $\tau_{r\theta}$ lausekkeet ja osoita, että ne toteuttavat oheisen kuvan mukaisen puoliäärettömän kiilan reunaehdot pistevoiman vaikutuspistettä O lukuun ottamatta. Määritä vakio C ottamalla vapaakappalekuvaksi r-säteinen kärkiosa kiilasta ja soveltamalla tasapainoa. Esitä periaatekuvat viivan $\theta = 0^\circ$ jännityskomponenttien jakaantumisesta.

Ratkaisu:

$$\phi = Cr\theta \sin \theta$$

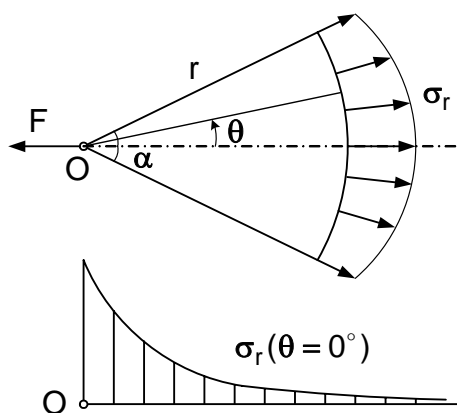
$$\phi_{,\theta} = Cr \sin \theta + Cr\theta \cos \theta$$

$$\sigma_r = \frac{1}{r} \phi_{,r} + \frac{1}{r^2} \phi_{,\theta\theta} = \frac{1}{r} C\theta \sin \theta + \frac{1}{r^2} (Cr \cos \theta + Cr \cos \theta - Cr\theta \sin \theta) \Rightarrow$$

$$\sigma_r = \frac{2C \cos \theta}{r}$$

$$\sigma_\theta = \phi_{,rr} \Rightarrow \sigma_\theta = 0$$

$$\tau_{r\theta} = \frac{1}{r^2} \phi_{,\theta} - \frac{1}{r} \phi_{,r\theta} = \frac{1}{r^2} (Cr \sin \theta + Cr\theta \cos \theta) - \frac{1}{r} (C \sin \theta + C\theta \cos \theta) \Rightarrow \tau_{r\theta} = 0$$

Reunaehdot kiilan kyljillä ovat $\sigma_\theta(\pm\alpha) = 0$ sekä $\tau_{r\theta}(\pm\alpha) = 0$ ja ne toteutuvat. Lisäksi oheisesta kiilan kärjen vapaakappalekuvasta seuraa:

$$\rightarrow F = \int_{-\alpha}^{\alpha} \sigma_r \cos \theta \cdot s r d\theta \Rightarrow$$

$$F = \int_{-\alpha}^{\alpha} 2Cs \cos^2 \theta d\theta = Cs \int_{-\alpha}^{\alpha} (1 + \cos 2\theta) d\theta = Cs \int_{-\alpha}^{\alpha} \left(\theta + \frac{1}{2} \sin 2\theta \right) =$$

$$Cs \left\{ \alpha + \frac{1}{2} \sin 2\alpha - \left[-\alpha + \frac{1}{2} \sin(-2\alpha) \right] \right\} = Cs(2\alpha + \sin 2\alpha)$$

$$\Rightarrow C = \frac{F/s}{2\alpha + \sin 2\alpha}$$

$$\text{Kun } \theta = 0^\circ \Rightarrow \sigma_r = \frac{2C}{r} \quad \sigma_\theta = \tau_{r\theta} = 0.$$